

“ Πάσχα στα πέλαγα ”

Ανδρέας Καρκαβίτσας

Το πλοίο ολοσκότεινο έσκιζε τα νερά ζητώντας ανυπόμονα το λιμάνι του. Δεν είχε άλλο φως παρά τα δυο χρωματιστά φανάρια ζερβόδεξα^[1] της γέφυρας^[2]. ένα άλλο φανάρι άσπρο, ακτινοβόλο, ψηλά στο πλωριό^[3] κατάρτι και άλλο ένα μικρό πίσω στην πρύμνη^[4] του. Τίποτε άλλο.

Οι επιβάτες όλοι ξαπλωμένοι στις καμπίνες τους, άλλοι παραδομένοι στον ύπνο και άλλοι στους συλλογισμούς. Οι ναύτες και οι θερμαστές^[5], όσοι δεν είχαν υπηρεσία, κοιμόνταν βαριά στα κρεβάτια τους. Ο καπετάνιος με τον τιμονιέρη ορθοί στη γέφυρα, μαύροι ίσκιои, σχεδόν ανάεροι^[6], έλεγες ότι ήταν πνεύματα καλόγνωμα^[7], που κυβερνούσαν στο χάος την τύχη του τυφλού σκάφους και των κοιμισμένων ανθρώπων.

Έξαφνα η καμπάνα της γέφυρας σήμανε μεσάνυχτα. Μεσάνυχτα σήμανε και η καμπάνα της πλώρης. Το καμπανοχτύπημα γοργό, χαρούμενο, επέμενε να ρίχνει τόνους μεταλλικούς περίγυρα, κάτω στη σκοτεινή θάλασσα και ψηλά στον αστροφώτιστο ουρανό, και να κράζει όλους στο κατάστρωμα. Και μεμιάς το σκοτεινό πλοίο πλημμύρισε από φως, θόρυβο, ζωή. Άφησε το πλήρωμα τα κρεβάτια του και οι επιβάτες τις καμπίνες τους.

Εμπρός στην πλώρη και στην πρύμνη πίσω, ανυπόμονα έφευγαν από τα χέρια του ναύκληρου^[8] τα πυροτεχνήματα, έφταναν, λες, τ' αστέρια, και έπειτα έσβηναν στην άβυσσο^[9].

Τα ξάρτια^[10], τα σχοινιά, οι κουπαστές^[11] έλαμπαν σαν επιτάφιοι από τα κεριά. Και δεν ήταν εκείνη τη στιγμή το καράβι παρά ένα μεγάλο πολυκάντηλο που έφευγε πάνω στα νερά σαν πυροτέχνημα.

Η γέφυρα στρωμένη με μια μεγάλη σημαία έμοιαζε Αγία Τράπεζα. Ένα κανίστρι^[12] με κόκκινα αυγά και ένα με λαμπροκούλουρα^[13] επάνω. Ο πλοίαρχος σοβαρός με ένα κερί αναμμένο στο χέρι άρχισε να ψέλνει το «Χριστός Ανέστη». Το πλήρωμα και οι επιβάτες γύρω του ξεσκούφωτοι και με τα κεριά στα χέρια ξανάλεγαν το τροπάρι^[14] ρυθμικά και με κατάνυξη^[15].

– Χρόνια πολλά, κύριοι!... Χρόνια πολλά, παιδιά μου!... ευχήθηκε, άμα τελείωσε τον ψαλμό, γυρίζοντας πρώτα στους επιβάτες και έπειτα στο πλήρωμα ο πλοίαρχος.

– Χρόνια πολλά, καπετάνιε, χρόνια πολλά!... Απάντησαν εκείνοι ομόφωνα.

– Και του χρόνου στα σπίτια σας, κύριοι! Και του χρόνου στα σπίτια μας, παιδιά, ξαναείπε ο πλοίαρχος, ενώ ένα μαργαριτάρι κύλησε στην άκρη των ματιών του.

– Και του χρόνου στα σπίτια μας, καπετάνιε.

Έπειτα πέρασαν ένας ένας, πρώτα οι επιβάτες, έπειτα το πλήρωμα, πήραν από το χέρι του το κόκκινο αυγό και το λαμπροκούλουρο και άρχισαν πάλι οι ευχές και τα φιλήματα.

– Χριστός Ανέστη!

– Αληθινός ο Κύριος!

– Και του χρόνου σπίτια μας!

Οι επιβάτες τράβηξαν στις θέσεις τους να φάνε τη μαγειρίτσα. Οι ναύτες ζευγαρωτά στους διαδρόμους τσούγκριζαν τ' αυγά τους, γελούσαν, σπρώχνονταν μεταξύ τους, έτρωγαν λαίμαργα, καλοχρονίζονταν^[16] σοβαρά και κοροϊδευτικά.

Έπαψε το καμπανοχτύπημα· ένα ένα έσβησαν τα κεριά. Το καράβι βυθίστηκε πάλι στην ησυχία του. Ο καπετάνιος και ο τιμονιέρης καταμόναχοι πάνω στη γέφυρα, πνεύματα, θαρρείς, ανάερα, εξακολουθούσαν τη δουλειά τους σιωπηλοί και άγρυπνοι.

– Γραμμή!^[17]

– Γραμμή!

Και το πλοίο, ολοσκότεινο πάλι, εξακολούθησε να σκίζει τα νερά, ζητώντας ανυπόμονα το λιμάνι του.

Ανδρέας Καρκαβίτσας

[1] **ζερβόδεξα** = αριστερά και δεξιά.

[2] **η γέφυρα** = το διαμέρισμα του καπετάνιου στο κατάστρωμα του πλοίου.

[3] **πλωριός** = αυτός που βρίσκεται στο μπροστινό μέρος του πλοίου, στην πλώρη.

[4] **η πρύμνη** = το πίσω μέρος του πλοίου.

[5] **ο θερμαστής** = ο εργάτης που συντηρεί τη φωτιά στον λέβητα του πλοίου.

[6] **ανάερος** = ο ελαφρύς σαν τον αέρα.

[7] **καλόγνωμος** = ο καλοσυνάτος.

[8] **ο ναύκληρος** = ο ανώτερος από τους ναύτες του πληρώματος, ο λοστρόμος.

[9] **η άβυσσος** = το πολύ βαθύ και σκοτεινό σημείο στη θάλασσα.

[10] **τα ξάρτια** = τα σκοινιά των καταρτιών.

[11] **η κουπαστή** = το πάνω μέρος στα εξωτερικά τοιχώματα του πλοίου.

[12] **το κανίστρι ή κάνιστρο** = καλάθι πλατύ και ρηχό.

[13] **η λαμπροκουλούρα** = το παραδοσιακό ψωμί της Λαμπρής που στολίζεται με ένα κόκκινο αυγό στο κέντρο του.

[14] **το τροπάρι ή τροπάριο** = σύντομος εκκλησιαστικός ύμνος με επαναλαμβανόμενα λόγια.

[15] **η κατάνυξη** = η βαθιά συγκίνηση από την αίσθηση της θεϊκής παρουσίας.

[16] **καλοχρονίζομαι** = δίνω σε κάποιον ευχή για καλή χρονιά.

[17] **η γραμμή** = η κατεύθυνση, η πορεία που ακολουθεί το πλοίο.